

**FAKULTET PROMETNIH ZNANOSTI
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

Zagreb, Vukelićeva 4

**PRAVILNIK
o zaštiti od požara**

lipanj 2018

Temeljem članka 127. Statuta Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i članka 21. Zakona o zaštiti od požara (Narodne Novine br. 92/2010) a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne Novine br. 116/11), Fakultetsko vijeće je na svojoj 53. sjednici održanoj dana 26. lipnja 2018. godine donijelo

P R A V I L N I K

O ZAŠTITI OD POŽARA

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđene su mjere i poslovi zaštite od požara koje su propisane zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, priznatim pravilima tehničke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela državne uprave, a u svezi s provedbom i unapređenjem zaštite od požara u svrhu zaštite ljudi i imovine u Fakultetu prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, (u daljnjem tekstu Fakultet).

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- broj i naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenja stanja zaštite od požara;
- mjere zaštite od požara kojima se otklanja opasnost od nastajanja požara ili eksplozije;
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole;
- osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara s opisom zaduženja;
- službe i osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanja požarnog rizika;
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjesta na drugo, o opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na tom radnom mjestu, obuka i rukovanje opremom i sredstvima gašenja požara, te vođenje evidencije o tome;

- osposobljavanje radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak kao i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, i to prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome;
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara;
- obveze radnika vezano za provedbu mjera zaštite od požara;
- odgovornost zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara;
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
- postupanje radnika u slučaju nastanka požara;
- preventivno postupanje, obavješćivanje i gašenje početnih požara;
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostori na koje se one odnose;
- unapređivanje zaštite od požara.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- Upisnik redovnog pregleda vatrogasnih aparata (Prilog 1.)
- Upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata (Prilog 2.)
- Upisnik unutarnjeg pregleda vatrogasnih aparata (Prilog 3.)
- Program osposobljavanja zaposlenika iz zaštite od požara (Prilog 4.)
- Uputa za zaštitu od požara u prostoru uljne kotlovnice (Prilog 5.)
- Rješenje MUP-a PU Zagrebačka o razvrstavanju u IV. kategoriju ugroženosti od požara
- Plan evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici, ispitna dokumentacija i druge isprave iz područja zaštite od požara, pohranjuju se i čuvaju kod osobe zadužene za poslove zaštite od požara.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i u prostorima Fakulteta, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, promidžbene naravi utvrđene zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada, na način kako je to utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama i dužan je postupati na način kojim se ne može izazvati požar.

Fakultet kao i svaki radnik odgovoran je za neprovođenje mjera zaštite od požara, izazivanje požara, kao i za posljedice koje iz toga nastanu.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Fakultetu, radi privremenog ili povremenog obavljanja posla, te radi obavljanja poslova po posebnom ugovoru.

Radnici drugih društava koji obavljaju određene poslove za Fakultet u njegovim prostorijama i prostorima, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

I. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

Fakultet nije dužan ustrojiti službu zaštite od požara no dužan je imati zaposlenog jednog djelatnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unaprjeđenja stanja zaštite od požara.

Osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara imenuje dekan a ista mora imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen stručni ispit iz zaštite od požara.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA OPASNOST OD NASTANKA POŽARA ILI EKSPLOZIJE

Članak 8.

U cilju otklanjanja nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju

novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima,

- izvođenje i održavanje raznih instalacija (plinskih, vodovodnih, električnih, ventilacijskih, toplinskih, klimatizacijskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara i eksplozije,
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenje otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.),
- održavanje čistoće u učionicama, dvoranama, radionicama, uredskim, skladišnim, i pomoćnim prostorijama odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih, za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- upotrebu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti,
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o vatrogasnim aparatima,
- opskrbljenost vozila vatrogasnim aparatima sukladno Pravilniku o tehničkim uvjetima vozila u prometu na cestama.

Članak 9.

Fakultet je obvezan:

- osigurati provedbu mjera propisanih Zakonom o zaštiti od požara kao i propisima donesenim na temelju tog Zakona, kao i ovog Pravilnika,
- poduzimati mjere za uklanjanje opasnosti od nastanka i širenja požara, kao i mjere za unapređenje stanja zaštite od požara,
- posjedovati uređaje, opremu, alat i sredstva za gašenje i sprječavanje širenja požara,
- prijaviti nastanak požara i sve informacije o požaru i to vatrogasnoj postrojbi i policijskoj upravi neposredno ili putem telefona br. 112,
- voditi evidenciju o požarima.

1.) OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 10.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i uređajima za zagrijavanje, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 11.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje, čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 12.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 13.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenja građevinskih radova po građevinskoj dokumentaciji na koju je dana suglasnost nadležnih tijela državne uprave.

Građevinska konstrukcija se pregledava radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 14.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima u objektima kao i na parkiralištu vozila, mora uvijek biti slobodan, ne zakrčen i obilježen oznakama puteva evakuacije.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visine.

Podne obloge tepisi (tepisoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od negorivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati već se moraju u cijelosti izmijeniti

Članak 15.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti izrada tih oznaka u fluorescentnoj podlozi.

Članak 16.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine, te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Dužina puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora, te otpornost konstrukcije na požar.

Maksimalna dužina puta evakuacije radnika do sigurnog prostora može iznositi 50 m, a u katnim objektima 30 m. Građevine dužine do 30 m i s više od 3 kata, moraju imati najmanje dva dovoljno udaljena stubišta, od kojih se jedno koristi za slučaj opasnosti. Stubišta moraju imati izlaze koji vode u slobodni prostor.

Vrata na putovima evakuacije, moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

Otvori u zidovima

Članak 17.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu, moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja, niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću otpornost protiv požara, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Staklene površine ne smiju biti oštećene, u protivnom oštećenja je potrebno odmah sanirati.

Članak 18.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.)

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

Zidovi, stupovi, stropovi i podovi

Članak 19.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara, kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 20.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze, već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 21.

Kod stropnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori.

Sve stropove treba pregledavati jedanput godišnje, a stropove međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 22.

Svi podovi, bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni, ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova, mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 23.

Pri izgradnji krovišta treba se držati slijedećeg:

- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala,
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama, koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku).

Članak 24.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornošću protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremiti na krovište u zatvorenim posudama.

Prostor pod krovom (tavan) ne može se koristiti za skladištenje.

Dimnjaci

Članak 25.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu, odnosno zadnjoj etaži građevine. Ne smiju biti postavljena u skladišnim prostorijama, spremištima.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Pregled ispravnosti dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Čišćenje dimnjaka obavlja ovlašteni dimnjačar.

Dimnjaci plinskih ložišta i ložišta na tekuće gorivo kontroliraju se i čiste u skladu s Odlukom o dimnjačarskoj službi ili u skladu s odredbama drugog akta donesenog po tijelu lokalne uprave.

Prometnice i prilazi

Članak 26.

Pristupne ceste i požarni putovi, posebice na parkiralištu vozila u krugu Fakulteta moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prokop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prokopa i sl.),
- da nisu zakrčeni vozilima, te
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

b/ Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 27.

U glavnom razvodnom ormaru, kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 28.

Za isključivanje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke.

Sklopke iz stavka 1. ovog članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 29.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštene električari.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od kratkog spoja i preopterećenje mora se obavljati svakih 12 mjeseci, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 30.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti na porti, a rezervni ključevi prema odluci koju donese Dekan Fakulteta.

Članak 31.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaj isključeno - uključeno, time da taj položaj označava i signalna žaruljica.

Članak 32.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 33.

Ispitivanje zaštite od slučajnog dodira dijelova pod naponom, zaštite od indirektnog dodira i ispitivanje otpora izolacije treba vršiti u propisanim rokovima (svake 4. godine).

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju el. instalacija, ovlaštena pravna osoba dužna je ispostaviti Ispitnu dokumentaciju, iz koje će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama za određene elektro uređaje i instalacije.

c) Panik rasvjeta

Članak 34.

Panik rasvjeta čija je svrha da u trenutku nestanka električne struje pokaže put evakuacije treba se redovno održavati i ispitivati. Panik rasvjeta ispituje se jedanput godišnje od strane ovlaštene pravne osobe.

Sve utvrđene nepravilnosti, trebaju se po uočavanju odmah otkloniti.

d) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 35.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi, moraju biti postavljene gromobranske instalacije glede tehničkih propisa o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog propisa o gromobranima.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi uredna knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 36.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, u rokovima sukladno propisima.

O svakom pregledu mora se sastaviti Ispitna dokumentacija u koju se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem. Iz Ispitne dokumentacije se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

Članak 37.

e) uljna kotlovnica

Uljna kotlovnica mora se redovno ispitivati, servisirati i održavati u ispravnom stanju i biti izvedena sukladno propisima.

Članak 38.

U prostoru kotlovnice se ne smiju nalaziti predmeti ili sredstva koja povećavaju opasnost od požara ili eksplozije, kao na primjer:

- boce ili posude u kojima je ukapljeni plin pod tlakom većim od atmosferskog tlaka,
- drvo, papir, boja i razrjeđivači

Prostor kotlovnice ne može se koristiti za skladištenje roba i materijala, niti za odlaganje otpada.

Članak 39.

Ulaz u prostoriju kotlovnice ograničava se na osobe koje su stručne i osposobljene za rukovanje sa istom. Rukovanje sa kotlovnicom može obavljati osoba, koja ima položen dopunski stručni ispit.

Na ulazna vrata kotlovnice s vanjske strane postavlja se natpis

«KOTLOVNICA – NEZAPOSLENIMA ULAZ ZABRANJEN»

Članak 40.

Upute o rukovanju i održavanju kotlovnice moraju se postaviti na vidljivo mjesto u kotlovnici. Sastavnim dijelom navedene upute je i uputa o rukovanju ložišnim instalacijama, koja mora sadržavati:

- sheme izvedenog stanja ložišta instalacije i električne opreme,
- funkcionalnu shemu sigurnosne zaštite ložišne instalacije,
- opis ložišne instalacije i njezinih sigurnosnih tehničkih uređaja,
- postupak pri puštanju u pogon,
- postupak pri pojavi smetnji,
- postupak pri dužem prekidu rada postrojenja,
- postupak u slučaju opasnosti.

Članak 41.

Za odvođenje izgarnih plinova iz kotlovnice, koristi se dimnjak. Dimnjak je potrebno, sukladno propisima, redovno čistiti i održavati od strane ovlaštene dimnjacarske službe, o čemu se izdaje dimnjacarski nalaz.

f) Mjere zaštite od požara u radnim prostorima i prostorijama

Članak 42.

U svrhu sprečavanja nastanka požara u radnim prostorima, učionicama, dvoranama, provode se slijedeće mjere zaštite od požara:

- a) vrata prostorija kao i izlazna vrata iz građevine, za vrijeme rada ne smiju se zaključavati,
- b) u prostorima i prostorijama Fakulteta ne smije se pušiti,
- c) ne smiju se postavljati provizorni električni vodovi,
- d) ne unositi zapaljive i eksplozivne tvari bez odobrenja osobe zadužene za poslove zaštite od požara, te uz prethodno osigurane i provedene sve mjere zaštite od požara,
- e) zabranjeno je upotrebljavati grijalice sa otvorenim plamenom za dodatno zagrijavanje prostora,
- f) kada u prostoru nema prisutnosti osoba, potrebno ju je držati stalno zatvorenom, kako bi se spriječio pristup neovlaštenim osobama,
- g) roba, arhiva, dokumentacija i dr. mora biti uredno složeno i ne smiju se sa istom zakrčiti površine izlaznih putova koji vode iz objekta na siguran prostor,
- h) u blizini radijatora ne smije se ostavljati papir,
- i) nakon završetka rada dužnost je svakog radnika pregledati prostoriju u kojoj radi, isključiti električne aparate, zatvoriti prozore i vrata.

2.) OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 43.

U prostorijama Fakulteta zabranjeno je pušenje, u svezi čega mora biti postavljena uočljiva oznaka upozorenja "ZABRANJENO PUŠENJE".

Rad s otvorenim plamenom (aparat za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorijama, tek nakon dobivanja pismenog odobrenja osobe zadužene za zaštitu od požara i naloženih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Otpadni materijal (tepioni, masti, ulja, boje, masne krpe, pamučnjak, plastična i druga ambalaža, kao i drugi otpadni materijali) moraju se nakon završetka radne smjene iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

b) Mjere zaštite od požara kod korištenja uređaja za zamjensko ili dodatno zagrijavanje i korištena električnih kuhala u uredskim, pomoćnim prostorijama

Članak 44.

Električni uređaji za grijanje i kuhala moraju biti atestirana.

Uporabu električnih uređaja za dodatno ili zamjensko zagrijavanje, te električnih kuhala može odobriti osoba zadužena za poslove zaštite od požara, pisanim odobrenjem.

Zabranjena je uporaba električnih uređaja za zagrijavanje i električnih kuhala s otvorenom žarnom niti.

Članak 45.

Električna kuhala moraju biti postavljena na podlogu od negorivog i termoizolacionog materijala dimenzije najmanje 5 cm izvan tlocrtne površine kuhala.

Udaljenost kuhala od gorivih materijala (zastori, namještaj i sl.) mora iznositi u vertikalnom i horizontalnom smjeru najmanje 0,5 m.

c) Posebne mjere zaštite od požara u arhivama i skladištima

Članak 46.

Put za evakuaciju iz arhive i skladišta mora biti neprekidan, ravan, uvijek slobodan i ne zakrčen i označen u smjeru izlaza žutom strelicom. Širina puta za evakuaciju mora iznositi najmanje 0,8 m.

Izlazna vrata moraju se otvarati u smjeru izlaza a širina vrata mora iznositi najmanje 0,8 m.

Članak 47.

Udaljenost uskladištene robe od električnih sklopki mora biti takva da je do istih osiguran nesmetan pristup, a od žaruljnih mjesta i grijaćih tijela koja nemaju štitnik od zračenja topline, udaljenost uskladištene robe ne smije biti manja od 0,5 m.

Članak 48.

Skladište se može grijati električnim radijatorima ili sistemom centralnog toplovodnog grijanja ili parom, uz uvjet da je kotlovnica izvan skladišta.

d) ostale mjere

Članak 49.

U vrijeme obavljanja ličilačkih radova zabranjeno je držanje zapaljivih tekućina na prostorima izlaznih putova i u neodgovarajućim prostorima objekta. Radovi sa

zapaljivim tekućinama mogu se obavljati samo u uvjetima kada je moguće djelotvorno prozračivanje prostorija u kojima se obavljaju radovi.

Članak 50.

U prostorima gdje se koriste produžni kablovi, isti mora po snazi biti veći od ukupne snage trošila koja su priključena na produžni kabel. Produžni kabel mora biti certificiran.

e) Održavanje opreme i sredstava za gašenje požara

Članak 51.

U građevini su postavljana slijedeća sredstva za gašenje požara:

- ručni vatrogasni aparati
- hidrantska mreža

Vatrogasni aparati za gašenje požara

Članak 52.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i unutarnji pregled.

Članak 53.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja osoba zadužena za poslove zaštite od požara, najmanje jednom u svaka tri mjeseca.

Članak 54.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provodi se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o vatrogasnim aparatima.

Članak 55.

O izvršenim redovnim pregledima vatrogasnih aparata osoba zadužena za poslove zaštite od požara vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima vatrogasnih aparata je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 56.

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno poduzeće ili obrt koje je registrirano za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za

obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata, te uvoznika odnosno proizvođača aparata

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini.

Članak 57.

Osoba zadužena za poslove zaštite od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim pravilnicima iz prethodnog stavka.

Članak 58.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik iz prethodnog stavka vodi osoba zadužena za poslove zaštite od požara na obrascu koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 59.

Unutarnji pregled ručnih vatrogasnih aparata, obavlja ovlašteno poduzeće ili obrt koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova te uvoznika ili proizvođača aparata, za obavljanje ispitivanja vatrogasnih aparata.

Članak 60.

Osoba zadužena za poslove zaštite od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama.

O izvršenom unutarnjem pregledu vatrogasnih aparata osoba zadužena za poslove zaštite od požara vodi upisnik, čiji je obrazac sastavni dio ovog Pravilnika.

Sustavi za gašenje požara (hidrantska mreža)

Članak 61.

Sustavi za gašenje požara ispituje se jednom godišnje i to od strane ovlaštene pravne osobe za ispitivanje funkcionalne ispravnosti sustava. O izvršenom ispitivanju ovlaštena pravna osoba obvezna je ispostaviti ispitnu dokumentaciju.

Članak 62.

Sustavi za gašenje požara moraju biti propisno označeni, uvijek dostupni te se namjenski koristiti.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 63.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara osnovni je organizator i nositelj poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Fakulteta.

U cilju unapređenja zaštite od požara, odgovorna osoba savjetuje dekana Fakulteta glede potrebnih financijskih ulaganja, radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenih pravila tehničke prakse u cilju povećavanja sigurnosti imovine Fakulteta.

Članak 64.

Osoba zadužena za poslove zaštite od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera iz zaštite od požara i eksplozija, priopćava rezultate Dekanu Fakulteta i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Članak 65.

Kada osoba zadužena za poslove zaštite od požara utvrdi da učionice, dvorane, radni prostori, radionice, skladišta, i dr. ne zadovoljavaju sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome pisano izvijestiti dekana Fakulteta.

Svaki radnik Fakulteta dužan je što hitnije prijaviti osobi zaduženoj za poslove zaštite od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 66.

Odgovornost dekana Fakulteta, osobe zadužene za poslove zaštite od požara i drugih radnika ne može se isključiti od obveze u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara, a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 67.

Osoba zadužena za poslove zaštite od požara obavlja slijedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara, predlaže nabavu opreme i sredstava za rad,
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata te uputa za rad (zaštita od požara),

- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima,
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara,
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija u objektu i građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara,
- kontrolu izvođenja radnog procesa,
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara,
- sudjeluje u izradi programa osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi osposobljavanje i obuku te vodi evidenciju o tome,
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju opreme i sredstava za gašenje požara,
- vodi upisnike, ateste, uvjerenja, protokole i drugu evidenciju iz područja zaštite od požara.

Članak 68.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom, osoba zadužena za poslove zaštite od požara ima pravo da:

- udalji radnika s radnog mjesta ili drugu osobu, ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unos i otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.),
- naredi prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili života i zdravlja ljudi,
- obavi provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku,
- utvrdi neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara, te da u vezi s tim poduzme odgovarajuće mjere.

IV. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Članak 69.

Osoba zadužena za poslove zaštite od požara prije početka rada obavezna je vizualno pregledati sve vatrogasne aparate i drugu opremu za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na vatrogasnim aparatima dužan je odmah prijaviti dekanu Fakulteta.

Članak 70.

Ako osoba zadužena za poslove zaštite od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek procesa rada, glede ispravnosti uređaja i opreme za gašenje požara ima pravo prekinuti proces rada.

U slučaju prekida procesa rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužna je o tome izvijestiti dekana Fakulteta.

Članak 71.

Odgovorna osoba iz zaštite od požara dužna je kontrolirati radnike glede primjene mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom procesa rada.

Za utvrđene propuste iz zaštite od požara odgovorna osoba iz prethodnog stavka ima pravo radnika udaljiti iz poslovnog prostora.

V. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANJA POŽARNOG RIZIKA

Članak 72.

Voditelji organizacijskih jedinica na čelu s osobom zaduženom za zaštitu od požara zaduženi su za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanja požarnog rizika.

VI. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 73.

U radnim prostorima ugroženim od požara i tehnološke eksplozije- uljna kotlovnica, zabranjeno je pušenje, korištenje otvorenih izvora plamena, skladištenje robe, materijala i posebno lako zapaljivih materijala.

Članak 74.

Kretanje u prostorima ugroženim od požara i tehnološke eksplozije – uljna kotlovnica, dopušteno je samo radnicima kojima je rad u tim prostorima radno mjesto, a za ostale uz suglasnost osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara.

VII. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI RASPOREDA S JEDNOG RADNOG MJESTA NA DRUGO, O OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA TOM RADNOM MJESTU, OBUKA I RUKOVANJE OPREMOM I SREDSTVIMA GAŠENJA POŽARA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

a) Osposobljavanje radnika

Članak 75.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje iz zaštite od požara, na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Plan i program osposobljavanja radnika za početno gašenje požara (požarni minimum) je sastavni dio ovog Pravilnika.

Osposobljavanje se povjerava onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

b) Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 76.

Svako radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, odgovorna osoba iz zaštite od požara dužna je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja radnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozija kojih se mora držati tijekom rada.

Nakon upoznavanja s opasnostima, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzeti na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim

opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužna ga je upozoriti odgovorna osoba iz zaštite od požara, te ponoviti postupak sukladno stavku 2. i 3. ovog članka.

Članak 77.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog vremenskog razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od odgovorne osobe iz zaštite od požara upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

Članak 78.

Odgovorna osoba iz zaštite od požara dužna je voditi evidenciju o radnicima osposobljenim za zaštitu od požara kao i rukovanjem opremom za gašenje požara.

VIII. OSPOSABLJAVANJE RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE, PERIODIČKE PROVJERE I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 79.

Radnici koji obavljaju svoje radne zadatke u prostorijama (kotlovnica) a u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara ili tehnoloških eksplozija:

- moraju biti osposobljeni iz zaštite od požara prije stupanja na to radno mjesto,
- moraju biti osposobljeni za rukovanje sredstvima za gašenje požara,
- moraju imati razrađen postupak za slučaj nastanka požara ili tehnološke eksplozije.

Odgovorna osoba iz zaštite od požara može predložiti dekanu Fakulteta periodičnu provjeru osposobljenosti iz zaštite od požara za radnike koji rade u prostorijama u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara ili tehnoloških eksplozija.

O svakom osposobljavanju radnika iz područja zaštite od požara potrebno je voditi evidenciju.

Članak 80.

Zaposlenici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove za Fakultet, u njegovim poslovnim prostorima, a svojim radom i sredstvima rada bi mogli izazvati požar, dužni su provoditi mjere zaštite od požara iz ovog Pravilnika te nalogima i naredbama voditelja radnika na radilištu, koji brine za mjere zaštite od požara.

Radnika voditelja radilišta, iz stavka 1. ovog članka imenuje izvođač radova.

Prije početka radova, osoba zadužena za poslove zaštite od požara izdaje dozvolu za rad u vezi zaštite od požara za poslove koji bi mogli izazvati požar (rad s otvorenim plamenom, rad sa zapaljivim tekućinama i plinovima), u kojoj se navodi ime i prezime osobe zadužene za mjere zaštite od požara od strane izvođača radova.

Članak 81.

Preslike dozvola za rad iz prethodnog članka pohranjuju se na Fakultetu s drugom dokumentacijom iz područja zaštite od požara.

IX. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze Dekana Fakulteta

Članak 82.

Obveze dekana su:

1. razmatrati Rješenja inspektora za zaštitu od požara i organizira otklanjanje primjedbi odnosno nedostataka u primjeni mjera zaštite od požara utvrđenih Rješenjem inspektora za zaštitu od požara,
2. odobravati plan i program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara, na temelju prijedloga osobe zadužene za zaštitu od požara,
3. imenovati odgovornu osobu za obavljanje poslova zaštite od požara,
4. zabraniti rad u procesu rada ukoliko utvrdi da postoji neposredna opasnost od izbijanja požara ili eksplozije.
5. nadzirati i kontrolirati provođenje mjera zaštite od požara,
6. poduzimati mjere prema radnicima koji krše ili ne provode propisane i predviđene mjere zaštite od požara.

Dekan je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu ili na korištenju Fakulteta, te na svim radnim mjestima.

b) Obveze odgovorne osobe iz zaštite od požara

Članak 83.

Odgovorna osoba za poslove zaštite od požara dužna je da prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka, provoditi mjere zaštite od požara i eksplozije te donositi plan i program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara.

Odgovorna osoba za poslove zaštite od požara obavezna je vršiti kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima, u prostorijama građevine za koju je zadužen. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje, koji dostavlja Dekanu Fakulteta.

Odgovorna osoba za poslove zaštite od požara vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima ovisno o tehnološkom postupku, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima te voditi o tome odgovarajuću evidenciju.

Članak 84.

Pored navedenog iz prethodnog članka, dužnost odgovorne osobe iz zaštite od požara su:

- upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozija te mjerama zaštite na tom radnom mjestu ili tehnološkom procesu, i o tome voditi evidenciju,
- upoznati svakog radnika, nakon premještanja s jednog na drugo radno mjesto, te nakon izmjene tehnološkog procesa i radnog postupka, s opasnostima od požara i eksplozija i provođenjem odgovarajućih mjera zaštite, i o tome voditi evidenciju,
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara, i o tome obavijestiti Dekana Fakulteta pisanim putem,
- da nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeri da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara,
- da prekine rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara.
- da u slučaju neizravne opasnosti nastanka požara s odgovornom osobom dogovori otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti će se o povremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje,

- da izvijesti Dekana Fakulteta o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara,
- da u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokrene postupak za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika koji tu obvezu ne izvršavaju na svom radnom mjestu ili radnoj prostoriji.
- obilaziti sve objekte i prostorije, te vanjski prostor oko zgrade,
- kontrolirati da li su aparati za gašenje požara na odgovarajućim – određenim mjestima i da li je prostor oko njih ne zakrčen, te da li je njihov položaj označen sa propisanom naljepnicom,
- kontrolirati da li su svi putovi koji vode prema izlazu slobodni i ne zakrčeni, kao i vatrogasni pristupi,
- upozoravati odgovorne radnike radi uklanjanja uočenih opasnosti, a sam uklanjati neposredne opasnosti,
- otključati pomoćna vrata za izlaz u slučaju opasnosti,
- izdavati dozvole za rad pravnim osobama čiji zaposlenici obavljaju poslove u objektima i prostorima Fakulteta s otvorenim plamenom ili pri radu koriste zapaljive tekućine i plinove,
- po potrebi obavljati i druge poslove u vezi zaštite od požara.

c) Dužnosti i odgovornosti radnika koji posluju kotlovsko postrojenje su:

Članak 85.

- da brine o periodičnom ispitivanju ispravnosti kotlovskog postrojenja i njihovih zaštitnih uređaja,
- da se ne zatvaraju stalni otvori predviđeni za prirodno provjetravanje prostora kotlovnice,
- da se u prostorima kotlovnice održava red te da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup u iste,
- da se prostor kotlovnice ne koristi kao skladište,
- da se vrši redovito čišćenje i kontrola dimovodnih objekata od strane nadležnog područnog dimnjačara.

d) Obveze neposrednih rukovoditelja radnih jedinica

Članak 86.

Neposredni rukovoditelj odgovoran je :

- da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni iz područja zaštite na radu,
- da udalji svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara,
- da nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeri da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara,
- da prekine rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnosti za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara,
- da u slučaju izravne opasnosti nastanka požara s osobom zaduženom za poslove zaštite od požara dogovori otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovori o privremenom prekidu rada dokle opasnosti postoje,
- da izvijesti osobu zaduženu za poslove zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara,
- da u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara protiv radnika poduzima mjere propisane drugim općim aktom.

X. OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 87.

Dužnosti svih radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnome mjestu i u radnom prostoru,
- upoznati se sa odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisima i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost koja bi mogla biti uzrok nastanka požara, odmah prijaviti odgovornoj osobi
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,

- pri obavljanju poslova i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje na radnim površinama,
- brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se neprestano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozija,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.
- za slučaj incidentne situacije voditi brigu o sigurnom i brzom evakuiranju studenata, vozila, i iznošenju vrijedne opreme iz prostorija Fakulteta.

XI. ODGOVORNOST ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 88.

Dekan Fakulteta i odgovorna osoba iz zaštite od požara, svaki u svom djelokrugu rada, imaju pravo i obvezu vršiti kontrolu rada, a u svezi provođenja mjera zaštite od požara propisanih Zakonom, podzakonskim aktima, naređenih i ovim Pravilnikom propisanih mjera zaštite od požara.

Dekan Fakulteta i odgovorna osoba iz zaštite od požara svaki u svom djelokrugu rada i rukovođenja za provođenje propisa i odredbi ovog Pravilnika, odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilnikom i drugim važećim propisima Republike Hrvatske, može se otkazati radni odnos.

XII. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 89.

Svaki radnik, dužan je na svome radnom mjestu, u objektima i prostorima Fakulteta, motriti eventualnu pojavu požara ili eksplozije i na nju reagirati.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar korištenjem protupožarne opreme,

ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i najbližu vatrogasnu postaju odnosno ispostavu na telefon 193 ili Centar 112.

Uzbunjivanje djelatnika obavlja dežurna osoba usmeno ili na drugi odgovarajući način.

XIII. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 90.

Svaki zaposlenik Fakulteta koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar, pristupit će gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

U slučaju nastanka požara, a prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju,
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz objekta

U slučaju nastanka požara zaposlenici Fakulteta za gašenje požara mogu i trebaju koristiti sva sredstva i opremu koja im stoji na raspolaganju za gašenje početnih požara: vatrogasne aparate i unutarnju hidrantsku mrežu.

Članak 91.

Odgovorna osoba iz zaštite od požara je organizator i voditelj akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Odgovorna osoba iz zaštite od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Ujedno preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 92.

Nakon završetka akcije gašenja požara osoba zadužena za poslove zaštite od požara zajedno s rukovoditeljem akcije gašenja Profesionalne vatrogasne postrojbe, dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara,
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 93.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na za to određena mjesta, a što je dužnost osobe zadužene za poslove zaštite od požara.

XIV. PREVENTIVNO POSTUPANJE, OBAVJEŠĆIVANJE I GAŠENJE POČETNIH POŽARA

Članak 94.

U cilju održavanja i provjere provedbe preventivnih mjera zaštite od požara Fakultet je u obvezi održavati protupožarne vježbe na način i u vremenu sukladno propisima.

O periodičkoj vježbi evakuacije i gašenja početnih požara vodi se evidencija u vidu zapisnika sa popisom osoba koje su sudjelovale u vježbi. Zapisnik s popisom pohranjuje se na Fakultetu s drugom dokumentacijom iz zaštite od požara.

Članak 95.

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili požar, odmah pristupa otklanjanju opasnosti, tj. gašenju požara, vodeći pri tome računa da ne dovede u opasnost sebe ili drugu osobu.

Ukoliko radnik nije uspio otkloniti opasnosti odnosno ugasiti požar, dužan je obavijesiti Centar 112, najbližu vatrogasnu postrojbu na telefon 193, odnosno postupiti prema Planu evakuacije i spašavanja.

XV. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 96.

U svim radnim prostorijama i prostorima Fakulteta zabranjeno je pušenje, korištenje otvorenog plamena, uređaja koje u radu stvara iskre, uređaje – strojeve za dodatno zagrijavanje sa otvorenom žarnom niti.

Pored zabrana iz stavka 1. ovog članka u prostoriji kotlovnice zabranjeno je kretanje svih, osim onih radnika kojima je rad u tim prostorijama mjesto rada, a za ostale radnike i treće osobe samo uz suglasnost odgovorne osobe za zaštitu od požara.

XVI. UNAPREĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 97.

Fakultet je u obvezi analizirati svaki događaj koji je mogao dovesti do požara, te poduzimati mjere potrebne da do takvih događaja više ne dođe, o čemu je dužno voditi evidenciju te obavještavati nadležne službe sukladno posebnim propisima.

Fakultet je dužan voditi evidenciju svih požara koji su nastali u građevinskom objektu u vlasništvu ili korištenju Fakulteta, kao i razlozima njihova nastanka.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 98.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon objave na oglasnoj ploči Fakulteta.

Dekan

Prof.dr.sc.Hrvoje Gold

.....

*Klasa: 012-01/18-01/07
Urbr: 251-76-01-18-1
U Zagrebu, 26. lipnja 2018.*

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Fakulteta dana 26.06.2018., te stupa na snagu 04.07.2018.

*Tajnik
Vladimir Stipetić, dipl. iur.*

SADRŽAJ

Rbr	Naziv	Br. stranice
	UVODNE ODREDBE	2
I.	BROJ I NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPRJEĐENJA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA	4
II.	MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJIMA SE OTKLANJA OPASNOST OD NASTANKA POŽARA ILI EKSPLOZIJE	4
1.	Osnovne mjere zaštite od požara	5
2.	Ostale mjere zaštite od požara	14
III.	USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA TE OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE	18
IV.	OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA	20
V.	SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PREVREMENOG POVEĆANJA POŽARNOG RIZIKA	20
VI.	KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE	20
VII.	NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI RASPOREDA S JEDNOG RADNOG MJESTA NA DRUGO, O OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA TOM RADNOM MJESTU, OBUKA I RUKOVANJE OPREMOM I SREDSTVIMA GAŠENJA POŽARA, TE VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME	21
VIII.	OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA ZA RAD NA NARADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK KAO I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME	22
IX.	OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	23
X.	OBVEZE RADNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	26
XI.	ODGOVORNOST ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH I NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	27
XII.	USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA	27
XIII.	POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA	28
XIV.	PREVENTIVNO POSTUPANJE, OBAVJEŠĆIVANJE I GAŠENJE POČETNIH POŽARA	29
XV.	MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSU	29

XVI.	<i>UNAPREĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA</i>	<i>30</i>
XVII.	<i>PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</i>	<i>30</i>
	<i>PRILOZI</i>	
<i>1</i>	<i>Upisnik redovnog pregleda vatrogasnih aparata</i>	<i>33</i>
<i>2.</i>	<i>Upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata</i>	<i>34</i>
<i>3.</i>	<i>Upisnik unutarnjeg pregleda vatrogasnih aparata</i>	<i>35</i>
<i>4.</i>	<i>Plan i program osposobljavanja radnika iz zaštite od požara</i>	<i>36</i>
<i>5.</i>	<i>Upute za siguran rad i postupanje u slučaju požara u prostoru uljne kotlovnice</i>	<i>38</i>
<i>6.</i>	<i>Planovi evakuacije</i>	

Prilog br. 4.

**PLAN I PROGRAM
OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA**

Cilj programa je upoznavanje radnika sa opasnostima od požara na radnim mjestima, kao i sa pravima i obvezama u skladu sa Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Narodne Novine RH br. 61/94).

SADRŽAJ PROGRAMA

NAZIV TEME	BROJ SATI
1. OSNOVNI POJMOVI O GORENJU <ul style="list-style-type: none">• podjela tvari obzirom na gorivost te njihova agregatna stanja• uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak eksplozivne smjese• uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak gorenja te širenje požara• produkti koji nastaju kao posljedica gorenja	2
2. SREDSTVA KOJIMA SE MOŽE GASITI POŽAR ZAPALJIVIH TEKUCINA I PLINOVA <ul style="list-style-type: none">• voda, CO₂, prah, priručna sredstva te njihova učinkovitost pri gašenju• mjere koje je neophodno poduzeti pri gašenju da ne dođe do ozljeda	5
3. OPREMA I UREĐAJI ZA GAŠENJE I DOJAVU POŽARA KOJI SU INSTALIRANI U POGONIMA	
4. GAŠENJE POŽARA U SPECIFICNIM UVJETIMA <ul style="list-style-type: none">• na električnim instalacijama• na zapaljivim tekućinama i plinovima• na zapaljenoj osobi• na motornom vozilu	1
UKUPNO SATI:	8

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća:

- *rukovanje prijevoznim i prijenosnim vatrogasnim aparatima*
- *rukovanje opremom za gašenje požara postavljenom uz vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu*

ORGANIZACIJA I NACIN PROVJERE ZNANJA

- *pismeno putem prilagođenog testa*
- *usmena provjera - praktično, vezano za sredstva i opremu za gašenje požara*

**UPUTE ZA SIGURAN RAD I POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA
U PROSTORU ULJNE KOTLOVNICE**

**-U PROSTORU KOTLOVNICE – ZABRANJENO JE PUŠTENJE, KOTIŠTENJE OTVORENIH
IZVORA PLAMENA, SKLADIŠTENJE ROBE, MATERIJALA, OTPADA, POSEBNO LAKO
ZAPALJIVIH MATERIJALA**

**-KRETANJE U PROSTORU KOTLOVNICE – DOPUŠTENO JE SAMO RADNICIMA KOJIMA JE
RAD U TIM PROSTORIMA RADNO MJESTO, A ZA OSTALE RADNIKA SAMO UZ
SUGLASNOST OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA
NA ULAZNA VRATA KOTLOVNICE S VANJSKE STRANE POSTAVLJA SE NATPIS**

«KOTLOVNICA – NEZAPOSLENIMA ULAZ ZABRANJEN

**-ULJNA KOTLOVNICA MORA SE REDOVNO ISPITIVATI, SERVISIRATI I ODRŽAVATI U
ISPRAVNOM STANJU, A O SVIM PROMJENAMA VODITI EVIDENCIJU**

**-RUKOVANJE KOTLOVNICOM MOŽE OBAVLJATI OSOBA KOJA IMA POLOŽEN ISPIT ZA
RUKOVANJE KOTLOVNICOM**

**-U PROSTORIJI KOTLOVNICE MORAJU BITI POSTAVLJENA 2 VATROGASNA APARATA 1
KOM/TIP C02-5, 1 KOM/TIP S/P9**

**-ISPOD KOTLA MORA SE NALAZITI POSUDA S RUBNIKOM OD MIN. 10CM KAO ZAŠTITA
OD SLUČAJNOG IZLIJEVANJA ULJA**

**-U SLUČAJU OPASNOSTI OD NASTANKA POŽARA ILI POJAVE POŽARA, NASTOJATI
UGASITI POŽARA UZ UPORABU VATROGASNIH APARATA, I NAZVATI
ODGOVORNU OSOBU ZA ZAŠTITU OD POŽARA U FAKULTETU**

(Ime i Prezime, broj mobitela)

AKO POŽAR NE MOŽETE ODMAH UGASITI NAZVATI

VATROGASNA POSTROJBA na telefonski broj: 193

DRŽAVNA SLUŽBA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE, na telefonski broj 112

